

సంస్కరణ పారం

1 గాంధీ మహాత్ముడు

చిత్రం చూడండి - ఆలోచించి మాట్లాడండి

1. చిత్రంలో ఎవరెవరున్నారు? వారేం చేస్తున్నారు?
2. చిత్రంలో సన్నిఖేశం ఏమై ఉంటుంది?
3. మీకు తెలిసిన స్వాతంత్య సమరయోధుల పేర్లు చెప్పండి.

కవి పరిచయం

బసవరాజు అప్పురావు (జననం: 13.12.1894 - మరణం: 10.6.1933)

భావకవి, గీత కర్త. జాతీయాద్యమ కాలంలో ఈయన గీతాలు ప్రజలను గాఢంగా ప్రభావితం చేశాయి. ‘బసవరాజు అప్పురావు గీయాలు’ పేరిట ఈయన గీతాలు సంపుటంగా వెలువడ్డాయి.

గాంధీ మహాత్ముడు

ప॥ గాంధీ మహాత్ముడు బయలుదేరగా
కలకల నవ్వింది జగత్తు-కలకల నవ్వింది

గాంధీ మహాత్ముడు చకచక నడువగ
కంపించి పోయింది భూదేవి కంపించి పోయింది
గాంధీ మహాత్ముడు బయలుదేరగా
కలకల నవ్వింది జగత్తు-కలకల నవ్వింది

గాంధీ మహాత్ముడు కన్నువిప్పగా
గడగడ వణికింది అధర్మము గడగడ వణికింది
గాంధీ మహాత్ముడు బయలుదేరగా
కలకల నవ్వింది జగత్తు-కలకల నవ్వింది

గాంధీ మహాత్ముడు - నవ్వ నవ్వగా
కన్నుల గట్టింది - స్వరాజ్యం కన్నుల గట్టింది
గాంధీ మహాత్ముడు బయలుదేరగా
కలకల నవ్వింది జగత్తు-కలకల నవ్వింది

గాంధీ మహాత్ముడు గొంతు విప్పగా
గణగణ మ్రోగింది - ప్రణవము గణగణ మ్రోగింది!
గాంధీ మహాత్ముడు బయలుదేరగా
కలకల నవ్వింది జగత్తు-కలకల నవ్వింది

గాంధీ మహాత్ముడు స్వాస్తి పాడగా
కరముల దౌరికింది - మోక్షము కరముల దౌరికింది!
గాంధీ మహాత్ముడు బయలుదేరగా
కలకల నవ్వింది జగత్తు-కలకల నవ్వింది

పదాలు-ఆర్థాలు

స్వరాజ్యం	=	సాంత పాలన
ప్రణవం	=	ఓంకారం
మోక్షం	=	విదుపు, విముక్తి
అధర్మం	=	అన్యాయం (ధర్మం కానిది)
కంపించుట	=	వణకుట
స్వాస్తి	=	శుభం

భావం

గాంధీ మహాత్ముడు స్వాతంత్ర్య సాధన కొరకు బయలుదేరగా ఈ జగత్తు ఆనందంతో నవ్వింది.

గాంధీ స్వాతంత్ర్య సాధన కొరకు వేగంగా నడవగా ఈ భూమి కంపించి పోయింది.

మహాత్ముడు కన్నెత్తి చూడగా అధర్మం గడగడ వణికిపోయింది.

జాతిపిత బోసినవ్వు నవ్వగా స్వరాజ్యం కనుల ఎదుటే కనిపించింది.

బాహుజీ మాట్లాడినపుడు ఓంకారం వలె గణగణ ప్రోగ్రామింది.

గాంధీ మహాత్ముడు స్వాతంత్ర్య ఉద్యమానికి స్వాస్తి పాడగా స్వరాజ్యం అనెడి మోక్షము చేతికి చిక్కింది.

వినడం - అలోచించి మాట్లాడడం

1. గాంధీ గురించి జగత్తు కలకల ఎందుకు నవ్వింది?
2. స్వరాజ్యం అంటే ఏమిటి ?
3. గాంధీ స్వాతంత్ర్య సమర నినాదాలే మంత్రాలుగా మారుప్రోగాయి కదా! మీకు తెలిసిన కొన్ని స్వాతంత్ర్య నినాదాలు చెప్పండి.
4. గడగడ వణకడం అంటే ఏమిటి?
5. గంట గణగణ మోగుతుంది. ఇలా గంటలు ఎక్కడెక్కడ గణగణ మోగుతుంటాయో చెప్పండి.

ఈ మాసపు పాట

తేనెల తేటల మాటలతో

పల్లవి :

తేనెల తేటల మాటలతో
మన దేశమాతనే కొలిచెదమా
భావం భాగ్యం కూర్చుకుని
ఇక జీవనయానం చేయుదమా
॥తేనెల॥

చ॥ 1)

సాగరమేఖల చుట్టుకొని
సురగంగ చీరగా మలచుకొని
గీతాగానం పాడుకొనీ
మనదేవికి యివ్వాలి హరతులు

॥తేనెల॥

చ॥ 2)

గాంగ జటాధర భావనతో
హిమశైల రూపమే నిలబడగా
గలగల పారే నదులన్నీ
ఒక బృందగానమే చేస్తుంటే

॥తేనెల॥

చ॥ 3)

ఎందరూ వీరుల త్యాగఫలం
మన నేటి స్వేచ్ఛకే మూలధనం
వారందరినీ తలచుకొని
మన మానస వీధిని నిలుపుకొని

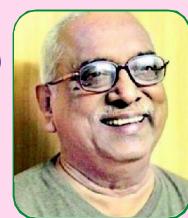
॥తేనెల॥

కవి పరిచయం

ఇంద్రగంటి శ్రీకాంతశర్మ (జననం: 29.05.1944 - మరణం: 25.07.2019)

కవి, కథకులు, విమర్శకులు. తెలుగులో అనుభూతి కవిత్వానికి ప్రతినిధి. 'అనుభూతి గీతాలు' ఈయన కవితా సంపుటి, లలితగీత కర్త, ఆకాశవాణిలో పని చేశారు.

బోధిసత్యుడు ఒక అడవిలో దుప్పిగా జన్మించాడు. అతనికి ఒక చెట్టు పండ్లంటే ఇష్టం.

ఒక వేటగాదు ఇదంతా గమనించాడు. చెట్టు కింద బుట్టలో పండ్లు అమర్చాడు. దానికి ఒక ఉచ్చ అల్లాడు. చెట్టు మీద కూర్చుని దుప్పి కోసం ఎదురు చూస్తున్నాడు. దుప్పి వచ్చి పండు నోటితో అందుకోగానే వేటగాదు తాడు లాగుతాడు. దుప్పి ఉచ్చలో పడిపోతుంది. ఇది వాడి ఆలోచన.

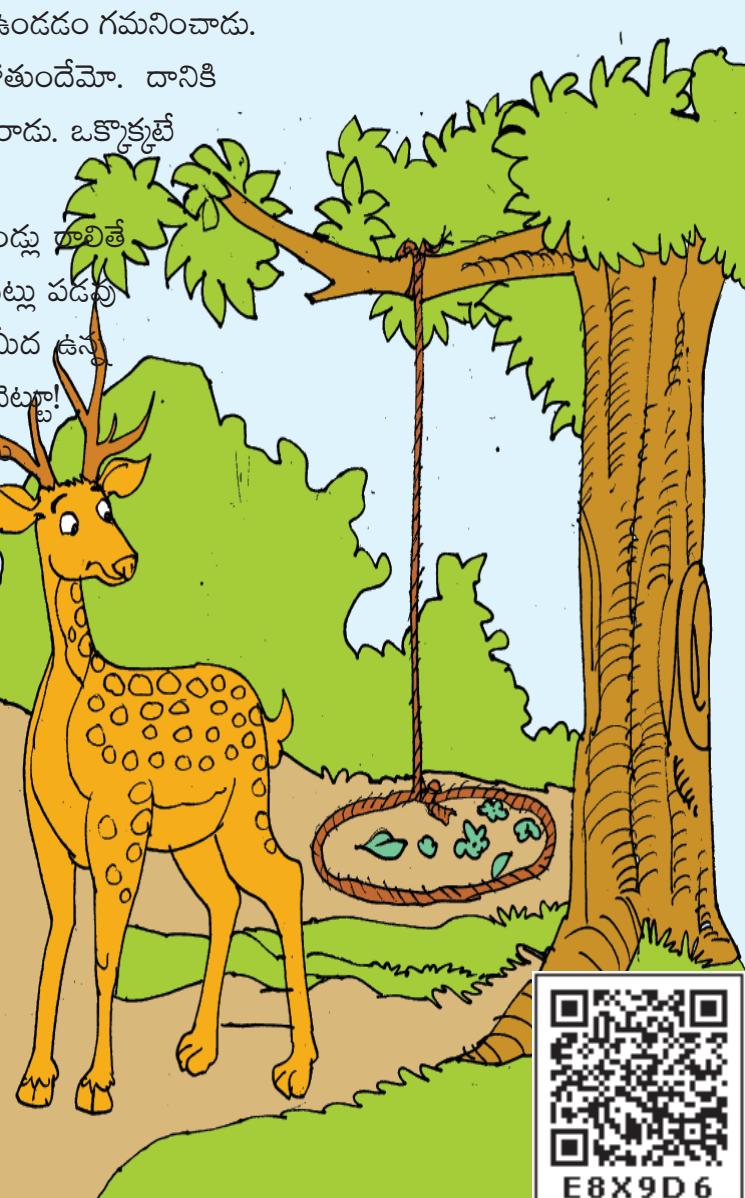
దుప్పి రానే వచ్చింది. కాని దూరంగా ఆగింది. పండ్లు బాగా మగ్గి తీయని వాసన వస్తోంది. ఒక వైపు పండు తినాలని అనిపిస్తున్నది కాని పండ్లు ఉన్న తీరు దుప్పికి సందేహం కలిగించింది. అది ముందుకు రాకుండా నిలబడి చూస్తూ ఉంది.

వేటగాదు దుప్పిని చూశాడు. అది ఆగి నిలబడి ఉండడం గమనించాడు.

వాడికి తొందరయిపోతోంది. దుప్పి వెనక్కి వెళ్లి పోతుందేమో. దానికి పండ్లు కనబడాలని చెట్టు మీద నుండి కొన్ని పండ్లు విసిరాడు. ఒక్కొక్కటే తింటూ అది బుట్ట దగ్గరకు వస్తుందని వాడి ఆశ.

కాని దుప్పి చాలా తెలివైంది. చెట్టు నుంచి పండ్లు ఉచ్చితే సూటిగా కింద పడుతాయి. అంతేగాని ఎవరో విసిరినట్లు పడ్చుకదా! ఏదో తిరకాను ఉందని అర్థమయింది. చెట్టు మీద ఉన్న వేటగాణి చూసింది. కాని చూడనట్లే చెట్టుతో అన్నరు చెట్టు! చెట్టు! పండ్లు విసురుతున్నావేమిటి? నీ అలవాతూ మార్చుకున్నావా? అయితే నేనూ నా అలవాతు మార్చుకుంటాను. ఇక నీ దగ్గరకి పండ్ల కోసం రాను, అంటూ వెనుదిరిగి పోబోయింది. వేటగాడికి దుప్పి చిక్కులేదని కోపం. వచ్చింది. గట్టిగా అరిచాడు. ఇవాళ తప్పించుకుంటే తప్పించుకున్నావు? రేపు నిన్ను వదిలేది లేదు.

వేటగాదు పూర్తిగా బయట పడి పోయాడు. మల్లీ నీకు దొరుకుతానా అనుకుంటూ దుప్పి దట్టమైన అడవిలో మాయమై పోయింది. మోసగాళ్లుంటారు. వాళ్ల మాయలో పడకూడదు. ఆశ ప్రమాదాల్చేకి నెడుతుంది. జాగ్రత్తగా ఉండాలి.

E8X9D 6